

Засади організації і діяльності прокуратури

Діяльність органів прокуратури базується на певних засадах, які визначають найбільш істотні риси і ознаки діяльності органів прокуратури та основні вимоги, що ставляться до неї.

У ст. 3 Закону України «Про прокуратуру» закріплено такі основні засади її діяльності:

- а) верховенства права та визнання людини, її життя і здоров'я, честі і гідності, недоторканності і безпеки найвищою соціальною цінністю;
- б) законності, справедливості, неупередженості та об'єктивності;
- в) територіальності;
- г) презумпції невинуватості; д) незалежності прокурорів; е) політичної нейтральності прокуратури;
- є) недопустимості незаконного втручання прокуратури в діяльність органів законодавчої, виконавчої і судової влади;
- ж) поваги до незалежності суддів;
- з) прозорість діяльності прокуратури;
- и) неухильного дотримання професійної етики та поведінки.

Засада верховенства права та визнання людини, її життя і здоров'я, честі і гідності, недоторканності і безпеки найвищою соціальною цінністю – це головна загальноправова основа діяльності всіх органів держави, в тому числі і прокуратури. Це означає, що людина і громадянин є найвищою соціальною цінністю, права і свободи яких охороняються державними органами і реалізуються на засадах їх рівності перед законом незалежно від національного чи соціального походження, мови, освіти, становлення до релігії, політичних переконань, службового чи майнового стану чи інших ознак.

Засада законності, справедливості, неупередженості та об'єктивності - означає, що органи прокуратури здійснюють свої повноваження на підставі неухильного дотримання вимог Конституції України та чинних законів. Вимога

неупередженості та об'єктивності означає безсторонню діяльність органів прокуратури при виконанні покладених на неї функцій.

Засада територіальності – означає, що виконання покладених на прокуратуру функцій здійснюється відповідним органом прокуратури в межах своєї юрисдикції.

Засада презумпції невинуватості – це конституційно-правове положення, згідно з яким прокурор, що здійснює процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, повинен вважати особу, яка скоїла кримінальне правопорушення невинуватою доки її вину не буде доведено у встановленому законом порядку обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили. Відповідно так він і повинен поводитися з цією особою під час досудового розслідування (тобто як з невинуватою).

Засада незалежності прокурорів - передбачає існування гарантій від незаконного політичного, матеріального чи іншого впливу на прокурора щодо прийняття ним рішень при виконанні службових обов'язків. Ці гарантії передбачені ст.16 Закону України «Про прокуратуру».

Засада політичної нейтральності прокуратури – працівники прокуратури не можуть належати до будь-яких політичних партій, брати участь у політичних акціях, мітингах, страйках.

Засада поваги до незалежності суддів - передбачає заборону публічного висловлювання сумнівів щодо правосудності судових рішень поза межами процедури їх оскарження у порядку, передбаченому процесуальним законом.

Засада прозорості діяльності прокуратури - забезпечується відкритим і конкурсним заняттям посади прокурора, вільним доступом до інформації довідкового характеру, наданням на запити інформації, якщо законом не встановлено обмеження щодо її надання. Прокуратура інформує державні органи влади, громадськість про стан законності та заходи щодо її зміцнення.

Засада неухильного дотримання професійної етики та поведінки – означає необхідність дотримання правил прокурорської етики, зокрема не допускати

поведінки, яка дискредитує прокурора як представника прокуратури та може зашкодити авторитету прокуратури.